

Puntdevista 32. I ara el MIR per als docents (8/2/2018)

Portem una temporada que llegir o escoltar notícies des de Catalunya s'ha convertit en un autèntic malson. Admeto, però, que potser no li semblarà així a tothom, segons la seva concepció del nostre país i la manera com hauríem de gestionar el nostre present i futur. La darrera notícia que vull comentar és l'anunci per part del ministeri d'educació espanyol d'aplicar una espècie de MIR a la formació dels futurs docents.

Res a dir respecte a la necessitat i pertinència de millorar la formació dels docents de tots els nivells educatius – incloent-hi els de la universitat -, perquè d'ells depèn en gran mesura la qualitat de l'educació. I per això, a Catalunya ja s'han fet passos significatius per incentivar que una part dels millors alumnes del batxillerat decideixin ser mestres per la importància de la professió i no per la facilitat dels seus estudis. Una prova complementària en l'accés a la universitat i uns mínims de qualificació en llengua són mesures concretes al respecte. Tot això treballat i acordat amb les facultats corresponents del nostre país.

Cal dir que aquestes mesures no resolen el problema que es planteja amb els titulats per universitats de fora de Catalunya, que no tenen present l'especificitat del nostre currículum, ni el domini de la llengua pròpia, ni el coneixement de la part de la normativa legal que ens hem donat. I és que els títols universitaris tenen validesa per a tot l'estat..

I ara se'ns presenta una proposta per part del ministeri d'una formació post-titulació, que començaria amb la superació d'una prova igual per a tot l'estat. Aquesta prova fora l'equivalent a les preteses revàlides de secundària, la intenció de les quals resulta ben evident en aquests moments: homogeneïtzar la formació que prepara per a poder superar les proves en qüestió. Es podrà dir que això ja passa amb el MIR de medicina però resulta que el tipus de coneixements que es tracten en un i altre cas no són equivalents. L'anatomia, la fisiologia, la simptomatologia de les malalties, la farmacologia, etc. són iguals en un territori que en un altre de l'estat, però no succeeix el mateix amb les informacions que ha de dominar un docent segons eduqui a Canàries, Andalusia, Galícia, Euskadi o Catalunya, per les raons obvies de diferent context social, geogràfic, històric, cultural, lingüístic, normatiu, ..., encara que hi ha indubtables aspectes comuns, en tant que ciutadans europeus del segle XXI. I ara ens podríem preguntar: per què es van transferir les competències en educació en el seu moment als governs territorials? Quan es va fer, es parlava de diferents nivells de concreció del mateix currículum, per exemple, de manera que a més del bàsic de l'estat hi havia el de l'administració territorial corresponent i després s'afegia el de cada centre escolar.

Naturalment que la introducció d'unes pràctiques tutoritzades per docents ben qualificats, abans d'afrontar la docència amb plenitud de responsabilitats, fora una bona mesura en la formació dels futurs docents. Però aquestes pràctiques es poden realitzar abans de donar el títol professional, i han d'estar organitzades

per l'administració que gestiona directament el sistema. Els coneixements de caire teòric que acompanyen aquesta formació s'han d'adquirir i garantir durant la formació inicial, sense excloure per això la necessitat de la seva actualització constant al llarg de la vida professional. Una prova teòrica aplicada acabats els estudis universitaris solament té la funció de homogeneïtzar – no crec que sigui exagerat dir “espanyolitzar” – els coneixements des de la perspectiva del poder central de cada moment i, en tot cas, serviria per seleccionar un grup de docents d'acord amb aquells criteris. Però una selecció no permetrà gaudir d'aquestes pràctiques a tots els qui accedeixen a la titulació.

Novament ens podem preguntar on queden les competències “plenes” en ensenyament i l'autonomia dels centres. Solament cal veure quins partits i personatges defensen propostes com l'esmentada, per arribar a la convicció que no ho fan precisament per garantir la pluralitat de l'estat ni el respecte a les identitats nacionals, perquè per a ells solament n'hi ha una d'identitat vàlida: la seva.

Jaume Sarramona

(www.sarramona.net)